

Стягнення аліментів: як підтвердити місцезнаходження боржника

Буває таке, що при стягненні боргів, особи ухиляються від сплати та всілякими методами намагаються обманути стягувачів.

При сплаті аліментів може виникнути сумнів, що особа жива. Тому необхідність встановлення даних фактів торкається прав та інтересів не тільки самої фізичної особи, а й осіб, з якими вона перебуває в правових відносинах. Їх встановлення тягне певні юридичні наслідки і сприяє виникненню, припиненню чи продовженню реалізації суб'єктивних прав та обов'язків громадян.

Отже, стаття 34 Закону України «Про нотаріат» серед інших нотаріальних дій, що вчиняють нотаріуси, передбачає посвідчення факту, що фізична особа є живою, а також посвідчення факту, що фізична особа перебуває в певному місці.

Порядок вчинення цих нотаріальних дій регламентується статтями 80, 81 Закону України «Про нотаріат», главою 6 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5, а також Правилами ведення нотаріального діловодства, затвердженими наказом Міністерства юстиції України від 22.12.2010 № 3253/5.

Посвідчення факту, **що фізична особа є живою**, провадиться як при явці фізичної особи до нотаріуса, так і поза приміщенням, що є робочим місцем нотаріуса.

Встановлення цього факту може бути викликане, наприклад, у випадках, коли існує сумнів що особа жива, при сплаті аліментів, виплаті пенсій або інших платежів з-за кордону, помилкове визнання громадянина померлим тощо. Факт, що громадянин є живим, посвідчується з метою усунення такої невизначеності.

Для порушення провадження нотаріусу достатньо усної заяви громадянина. Нотаріальна дія вчиняється за умови надання нотаріусу документу, що посвідчує особу.

На підтвердження факту, що фізична особа є живою нотаріус видає заінтересованій особі відповідне свідоцтво.

Посвідчення факту, що малолітня або недієздатна особа є живою, провадиться на прохання його законних представників (батьків, усиновлювачів, опікуна).

Щодо неповнолітньої дитини або фізичної особи, цивільна дієздатність якої обмежена, цей факт посвідчується на їх особисте прохання та за згодою на це їх законних представників (батьків, усиновлювачів, піклувальників), викладеною з дотриманням вимог законодавства щодо посвідчення правочинів за участю неповнолітніх, а також осіб, над якими встановлене піклування.

У свідоцтві, виданому на підтвердження зазначеної обставини, зазначається точна адреса і час посвідчення факту. Якщо факт посвідчується в лікувальній чи іншій установі – вказується також повне найменування установи.

На прохання фізичної особи нотаріус посвідчує **факт перебування її в певному місці**.

Значення вчинення цієї нотаріальної дії полягає у закріпленні факту перебування особи в певний час і в певному місці для встановлення конкретних, важливих для нього обставин. На практиці найчастіше виникає необхідність засвідчити цей факт для скасування рішення суду про визнання громадянина безвісно відсутнім.

Процесуальний порядок посвідчення факту перебування фізичної особи в певному місці збігається з порядком посвідчення факту, що фізична особа є живою.

Головний спеціаліст
Управління з питань нотаріату
Н.В. Гурська